

16808/07

LIMITE

CULT 63
YOUTH 57

БЕЛЕЖКА

От: Председателството

До: Делегациите

Относно: Межкултурния диалог в областта на младежката политика

- Бележка относно ситуацията в момента

При подготовка на съответния обмен на мнения между министрите от Света по въпросите на образованието, младежта и културата на 14.02.2008 г. делегациите могат да видят приложена, бележката на председателството относно ситуацията в момента по отношение на межкултурния диалог в областта на младежката политика, предвид младежката работническа партия от 9.01.2008 г.

ANNEX

Бележка на председателството относно ситуацията в момента

Межкултурен диалог

Въведение

Културното разнообразие не е ново явление. Канавата на европейския континент е белязана с междуконтинентални преселения, преначертаване на границите, колониализъм и многонационални империи. През последните векове обществата са се справяли, развивайки най-вече на два механизма, които дават възможност да живеем с различията, без да създаваме неприемливи рискове за социално сближаване: политически плурализъм и толерантност. Те укрепват самия строеж на политическите и правни структури, които ни заобикалят. През последните десетилетия, процесът на културна диверсификация се ускори значително. Европа привлича емигранти и хора, търсещи убежище от цял свят, които се стремят към по-добър живот.

Съвременната глобализация създава свят, маркиран чрез съгъстяване на пространството и времето в безпрецедентни мащаби. Революциите в телекомуникациите, медиите и транспорта правят националните културни системи все по-пропускливи. В глобален мащаб межкултурните конфликти се разиграват в този нов стесняващ се свят.

В тази ситуация плуразимът и толерантността са по-важни от всякога; но те може да се окажат недостатъчни, за да се справим успешно с новите предизвикателства. Необходимо е по-активно, по-добре структурирано и по-широко подкрепяно усилие при справяне с културните различия, въз основа на взаимно разбирателство и уважение на основните културни ценности. Межкултурният диалог, който може се възприеме като процес на открит и изпълнен с уважение обмен на гледни точки между индивиди и групи с различен етнически, културен, религиозен и езиков произход и наследство, млади хора (определението е на Съвета на Европа) е тясно свързан с фундаменталната амбиция, залегнала в основата изграждането на Европа, а именно да обедини европейските народи. Необходимо е повече от всякога поради нарастващото влияние на глобализацията, която е както възможност за насърчаване на различията и творческото начало, така и предизвикателство към умението на Европа да създаде сплотени общества.

Договорът за създаване на Европейската общност поставя задачата за създаване на най-тесния съюз за всички времена между народите на Европа и за подпомагане и разцвет на културите на страните членки, при зачитане на техните национални и регионални различия, като също така подчертава общото им културно наследство. Ключът към успеха при тази задача е межкултурният диалог.

Освен това ефектът от успешното разширяване на Съюза, съчетан с нарастващата мобилност в резултат от общия пазар, миграционните потоци¹, по-значителни обмени с останалата част от света чрез търговия, образование, свободно време и глобализацията като цяло, води до увеличаване на контактите между европейските граждани и всички живеещи в Европейския съюз и различните култури, езици, етнически групи и религии в Европа и извън нея.

¹ „Емиграцията в Европа възлиза на 18 милиона души и продължава да нараства, често това са млади хора” ВЕРА - „Инвестиция в младежта: стратегия за овластяване”, април 2007 г..

Европейските граждани и всички постоянно или временно живеещи в Съюза, следва да имат възможност да участват в межкултурния диалог и да реализират своя потенциал в разнолико, плуралистично, основаващо се на солидарност и динамично общество не само в Европа, но и в цял свят.

Межкултурният диалог ще бъде средство по избор на гражданите, чрез което да се справят в сложната реалност на нашите общества и да ги овладяват. Културните различия покриват всички аспекти на отделните културни идентичности: географски произход, етническа принадлежност, език, социална среда и образование, религии, философски и агностични убеждения. Тези различия следва да бъдат предмет на диалог, така че всички хора, живеещи в Европейския съюз, да участват в прехода от многокултурно към интеркултурно общество.

В този контекст е много важно да се насърчава межкултурният диалог между младите хора, които живеят в съюза, в периода, през който развиват своята собствена гледна точка за света и усвояват умения и способности, които ще използват в бъдеще. Контактът и взаимодействието с други култури, различни от тяхната, стимулира тяхното любопитство и желание да се свържат с връстници от цял свят и спомага за толерантността и взаимното уважение, които са предварителни условия за осъществяването на межкултурен диалог. Межкултурният диалог генерира нови идеи и насърчава разбирателството в обществото. Той им позволява да открият богатството на културното многообразие за тяхното собствено развитие, както и за обществото и чрез това улеснява гражданското участие.

През годините межкултурния диалог е станал важен елемент от дейността на Общността. Всъщност в продължение на дълги години Европейският съюз е насърчавал межкултурния диалог – в и извън съюза чрез различни програми и инициативи.

С оглед на европейското ниво, политиката на ЕС признава ценния принос, който младите хора биха могли да дадат в межкултурния диалог чрез активно участие в обществото и насърчава младите хора да пътуват и опознават нови култури.

Европейският съюз признава също важноста на инициативите, осъществявани от други международни институции, включително Съвета на Европа, ОССЕ и ЮНЕСКО. Кампанията на Съвета на Европа „Всички равни-всички различни” се разглежда като добър пример за популяризиране на ценностите на толерантност и солидарност сред и от младите хора.

Но днес изглежда необходимо да отговорим на нуждата от по-дълбок и по-добре структуриран диалог между културите, който ще включва не само държавни органи, но и гражданското общество като цяло. По тази причина межкултурният диалог трябва да се превърне в дълготраен и явен приоритет на Европейския съюз.

Целите на „Европейската година за межкултурен диалог”

Решение (№ 1983/2006/ЕС) на Европейския парламент и на Съвета относно „Европейската година за межкултурен диалог 2008” бе прието през декември 2006 г.

Конкретните цели на годината поставят обръщат специално внимание на младите хора:

- Стремят се да повишат осъзнатостта на всички, които живеят в ЕС, особено на младите хора, за значимостта на межкултурния диалог в ежедневиия им живот;
- работят за идентифициране, споделяне и явно европейско признание на най-добрите практики при популяризиране на межкултурния диалог в ЕС, особено сред младите хора и децата;
- насърчават развитието на ролята на образованието като важно средство за обучение по въпросите, свързани с различията, за увеличаване на разбирането по отношение на други култури и развиване на умения и добри обществени практики и подчертаване на основната роля на медиите при популяризиране на принципа на равенство и взаимно разбирателство;
- издигане на значимостта, повишаване на сплотеността и популяризиране на всички програми и дейности на Общността, подпомагащи за межкултурния диалог и осигуряване на тяхната продължителност.
- подпомагане на използването на нови подходи за интеркултурен диалог, включващи сътрудничество между големия брой заинтересовани от различни сектори.

Европейската година, посветена на межкултурния диалог, е уникално средство за повишаване на осъзнатостта, което да утвърди този приоритет и да включи гражданите. Тя ще бъде начало на по-постоянен диалог между културите в променяща се Европа и събирайки хората ще спомогне за толерантност и взаимно уважение.

Но межкултурният диалог не може да бъде наложен отгоре от ЕС или от национална администрация; поради това е важно да бъдат открити най-добрите практики в гражданското общество, да ги подкрепим, да се учим от тях и да ги споделяме на национално и европейско ниво. Подходът „отдолу – нагоре”, избран за годината означава, че гражданското общество, включително младежките организации, са участвали в подготовката на годината от самото начало. Европейската комисия сътрудничи с *Платформа на гражданското общество за интеркултурен диалог*, като обръща внимание, давайки възможност да бъде чуто гласът на организациите с богат опит в тази област.

Постижения - какво означава межкултурният диалог в контекста на младежката политика и програмите на ниво ЕС?

Межкултурният диалог ще бъде основен предмет в младежката област през 2008 г., като последствията надхвърлят рамките на тази година. Всъщност межкултурният диалог ще стане пресечна точка в различни политики на ЕС, дейности и програми, в области като култура, спорт, гражданство и разбира се младеж.

Програма МЛАДЕЖ (2000-2006) финансира множество проекти, насочени към развитието на културно разбирателство, укрепване на основните ценности като правата на човека и борбата с расизма и ксенофобията или справяне с културното многообразие чрез улесняване на диалога и съвместните дейности на млади хора с различен културен, етнически и религиозен произход.

Програмата *Младежта в действие* (2007-2013) – чиито основни цели са развитието на солидарността и да популяризиране на толерантността между младите хора, особено с

цел стимулиране на социалното сближаване в Европейския съюз и увеличаване на взаимното разбирателство между младите хора в различни държави – ще издигне межкултурния диалог като приоритет през 2008 г. Това ще подпомогне младите хора, работещи заедно по този проблем чрез предоставяне на възможност за съвместно финансиране на проекти.

Още повече предвижда се Европейската конференция по междурелигиозен диалог в младежката област да се проведе по време на годината за межкултурен диалог.

В структурен диалог младите хора на всички нива – местно, регионално, национално и европейско – ще имат възможност да огласят своите възгледи по този въпрос и ще мненията им ще бъдат чути от политиците.

През 2007 г. Европейската комисия публикува покана за кандидатстване с предложения за проекти в рамките на *Годината за межкултурен диалог*. Един от критериите за одобряване бе броят на хората, които участват пряко или непряко в проекта, като специално внимание бе обърнато на младите хора. Паралелно на национално ниво, националните координиращи органи селектират и подготвят проекти, в много от които целева група е младежта.

Чрез събирането на млади хора и създаването на връзки между тях межкултурният диалог се бори с явления като социална изолация и така улеснява участието и стимулира активното гражданско участие на младите хора. Следователно межкултурният диалог може да бъде разглеждан като средство, което допринася за осъществяването на целите в приоритетните области на европейската младежка политика и особено на общите цели за участие.

Комуникацията на Комисията от септември 2007 г. за цялостно участие на младите хора в образованието, заетостта и обществото подчертава, че овластяването на младите хора и създаването на подходящи условия за тях да развият своите умения, да работят и да участват активно в обществото е от съществено значение за стабилното икономическо и социално развитие на Европейския съюз, особено в контекста на глобализация, основаваща се на знание икономиката и застаряване на обществото, но също и в контекста на културно многообразие.

Връзки с културната и образователна политика

В контекста на интеркултурен диалог, младите хора следва да бъдат считани за политически приоритет във всички области, свързани с обществения живот, включително с културата. Популяризирането на културата и достъпът на младите хора до културата може да укрепи връзките между отделните индивиди, да насърчи тяхното участие в обществото и да спомогне за интеграцията и межкултурния диалог. Културата и творчеството са важни двигатели в личностното развитие, социалното сближаване и икономическия растеж. Изкуствата също са сцена за противоречия и символична конфронтация, които позволяват индивидуално изразяване, критична саморефлексия и посредничество. Те естествено пресичат границите и се докосват пряко до човешките емоции. Съзидателните граждани, които се занимават с културна дейност, създават нови пространства и възможности за диалог.

Популяризирането на стратегиите, които улесняват межкултурния диалог, е сериозна задача. Тя предполага образователна система, която поражда способност за критичност и нововъведения и пространства, в които, особено младите хора, могат да участват и да се изразяват.

Межкултурните способности – способността за гражданско участие, многоезичност, социална ангажираност, възгледи, основаващи се на солидарност и многоперспективност – трябва да бъдат част от обучението по гражданството и човешки права и средство за подобряване на мобилността, заетостта и социалното сближаване на младото поколение. Компетентните държавни органи и образователни институции могат пълноценно да използват описанията на основните способности за межкултурна комуникация при изграждане и осъществяване на учебните програми, и на програмите за обучение на всички нива в образованието. Същото се отнася за културния сектор при определянето на дейностите за младата публика.

Неформалното образование и обучението извън училище, особено чрез дейностите, свързани с младежка работа, също играе забележителна роля. Поради това е важно да популяризираме и признаваме неформалното образование и да насърчаваме ангажираността на младите хора и приноса им за популяризиране на ценностите, лежащи в основата на межкултурния диалог.

Управление и структуриран диалог

Структурният диалог е също важно средство за по-нататъшно включване на младите хора в межкултурния диалог. Младежките организации трябва да играят основна роля в този контекст при улесняване и насърчаване на младежкото участие и подкрепа на младите хора при реализиране на целия им потенциал.

Как ще се справим с тези въпроси на национално ниво?

Европейската комисия възложи извършването на проучване относно националните подходи и практики, свързани с межкултурния диалог (което ще бъде оповестено много скоро). Това проучване подчертава, че националната младежка политика като цяло изпълнява или предоставя подкрепа за три типа дейности, свързани с межкултурния диалог: програми за борба с дискриминацията, дейности за привличане на децата на емигрантите в училище и подкрепа на програми за трансграничен обмен. Вероятно ще бъде много интересно да узнаем повече за тези стратегии.

Въпроси (ще бъде попълнено след провеждане на дебата на работната група).